

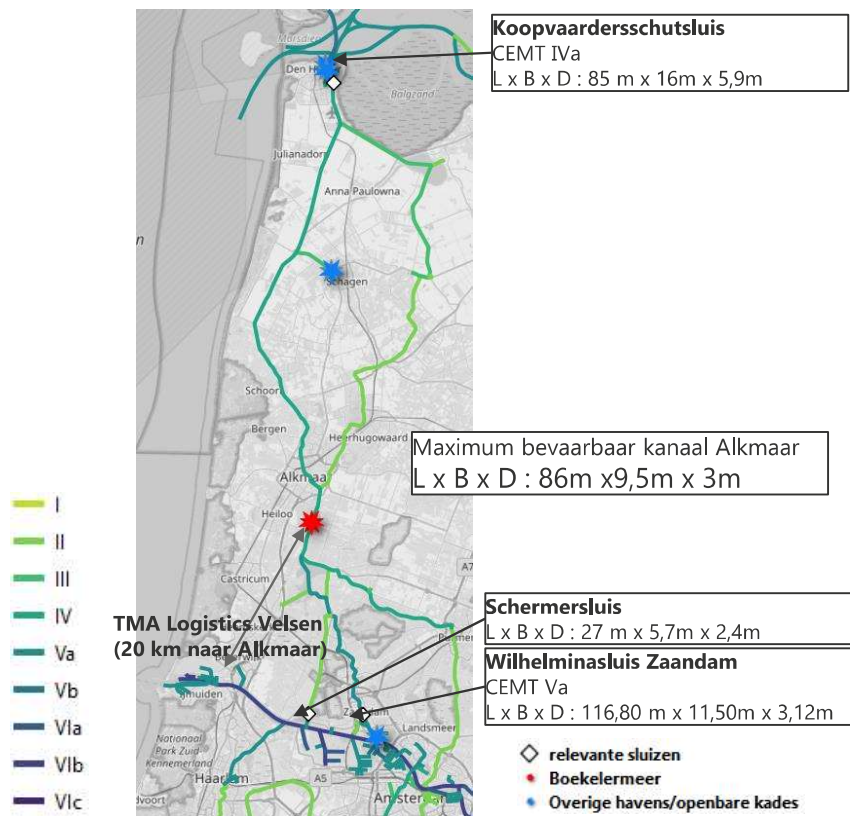

Binnenvaart Noord-Holland

Binnenvaart rondom Alkmaar

Het maximale schip wat Alkmaar kan aandoen vervoert, gelimiteerd door de diepgang van het kanaal, maximaal ongeveer 1.250 ton / 60 TEU. Aan de Noord- en Zuidkant dient een sluis gepasseerd te worden.

Klasse IV waterweg

Alkmaar is centraal gelegen op de binnenvaartverbinding tussen Amsterdam en Den Helder. Langs beide zijden kunnen schepen van CEMT-klasse IV tot in Boekelermeer varen. Het exacte laadvermogen hangt af van de dimensies van het individuele schip, maar globaal genomen bedraagt het laadvermogen ongeveer 1.250 ton / 32 TEU.

Schepen van klasse IV kunnen van en naar Amsterdam varen via de Wilhelminasluis in Zaandam. Kleinere schepen (klasse II) hebben de Schermersluis als alternatief. In het noorden verbindt de Koopvaardersschutsluis in Den Helder het kanaal met de Waddenzee.

Als alternatief kan binnenvaartlading in Velsen of Zaanstad gelost worden en via wegtransport naar Alkmaar gebracht worden. Hierdoor kunnen grotere schepen ingezet worden en kan de wachttijd bij de sluis vermeden worden.

Huidig gebruik

Het gebruik van de binnenvaart op de provinciale vaarwegen zit in een dalende lijn. Toenemende milieueisen leiden tot noodzakelijke investeringen die kleinere schepen vaak niet kunnen dragen. Daardoor loopt het aantal schepen dat geschikt is voor het Noord-Hollandse netwerk terug, wat leidt tot hogere aanvoerkosten voor bedrijven.

Verder ligt momenteel de focus eerder op het onderhouden dan op het uitbouwen van het binnenvaartnetwerk en dient bedrijvigheid te concurreren met andere mogelijke invullingen langs het water (vb woningbouw). Beide aspecten zorgen voor stagnatie van de binnenvaart.

Toekomst

Toch haalt Alkmaar de grens van 500.000 ton jaarlijkse overslag die de Europese Commissie stelt om opgenomen te worden in het Europese uitgebreide netwerk van binnenhavens. Op dit moment zijn de vaarwegen tot aan het Alkmaardermeer opgenomen binnen het EU binnenvaartprogramma. Bij uitbreiding tot en met Alkmaar kan meer aanspraak op Europese subsidies gemaakt worden voor bijvoorbeeld modal shift maatregelen.

Bestaande overslag faciliteiten Alkmaar

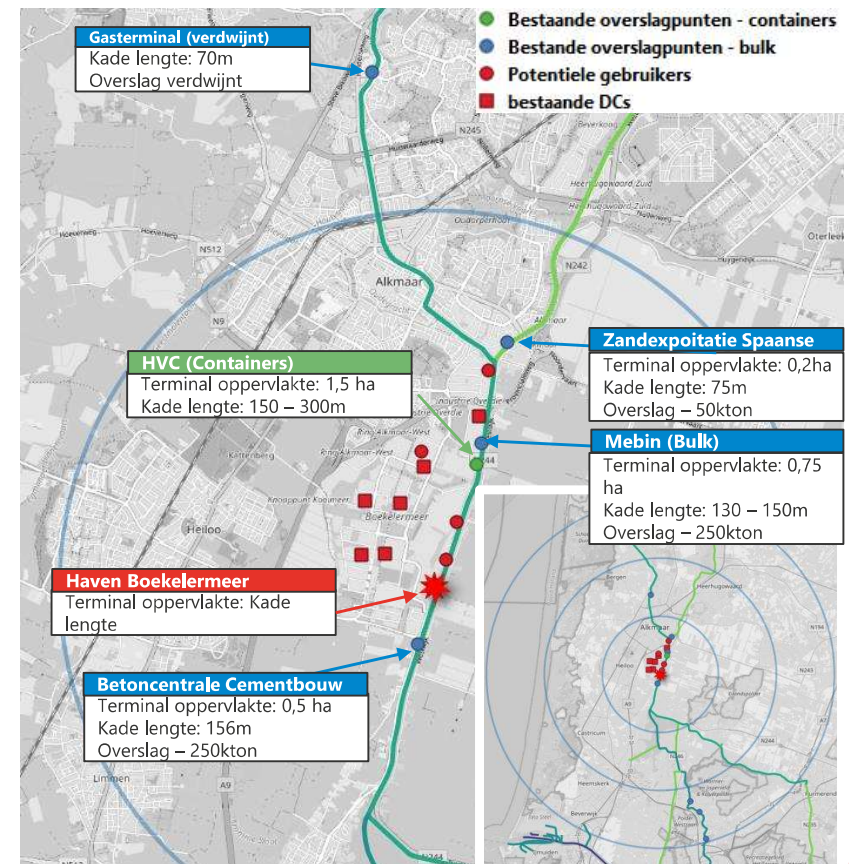
Langs het Noord-Hollands kanaal liggen een reeks private binnenvaart terminals gericht op met name afval en bouwmaterialen. HVC en Mebin behandelen de grootste overslagvolumes.

Huidig gebruik

De kaart rechts situeert de Boekelermeer ten opzichte van de bestaande overslagpunten en potentiële gebruikers die reeds geïdentificeerd zijn op basis van eerder onderzoek en eerdere gesprekken. De 3 concentrische cirkels zijn gelegen op respectievelijk 5, 10 en 15km rondom de toekomstige openbare kade.

In het blauw zijn punten aangegeven waar vandaag reeds bulk wordt overgeslagen. In het groen is HVC aangeduid. Zij beschikken over een kade en het nodige materieel om containers over te slaan.

- Mebin importeert de grootste hoeveelheden bulk materialen bedoeld als materialen voor de bouw in de regio.
- HVC verwerkt zowel bulk goederen als containers op hun eigen kade. Behalve voor tests en voor transport van vuilcontainers van Delft naar Alkmaar, maakt HVC momenteel geen gebruik van binnenvaart. De HVC kade wordt ook gebruikt voor lading stromen van andere partijen. Ze hebben de beschikking over 2 aanlegplaatsen. Door de regelmatige stromen vanuit Delft is er beperkt extra ruimte op de kade.
- GP Groot / Sortiva laden en lossen momenteel lading op de kade van HVC, maar mogen hier geen gebruik maken van langdurige opslag.
- Zandexploitatie Spaanse (voorheen De Vries) importeert zand en grind. Deze kade is in eigendom van de gemeente Alkmaar.

Indicatie volumestroom per kanaal

De ladingstromen in de kop van Noord-Holland omvatten met name bouwmaterialen, vuilnis en agribulk. Den Helder, Schagen en Zaanstad hebben publieke kades.

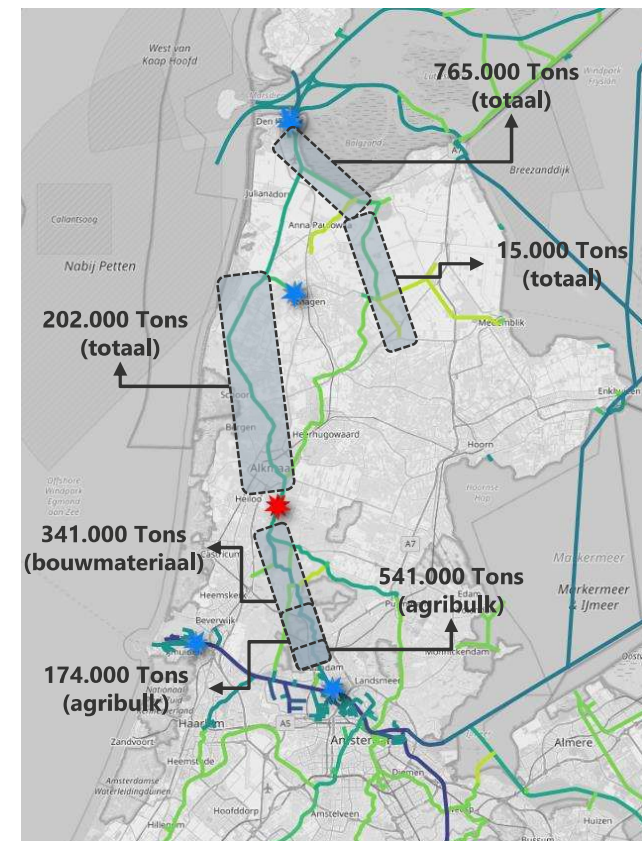
Volumestromen per kanaalgedeelte

De ladingstromen per gedeelte van de kop van Noord-Holland zijn aangegeven aan de rechterzijde. De ladingstromen zijn relatief beperkt in omvang in vergelijking met andere gedeeltes van Nederland. De grootte van deze stromen fluctueren van jaar tot jaar, afhankelijk van verladers en de aanwezige contracten (zoals Avalex contract van HVC sinds 2021).

Naast de stromen rondom Alkmaar – beschreven in de vorige slides – behandelen de volgende havens in de regio binnenvaart lading.

- ▶ **Den Helder** – Als geheel is de haven van Den Helder gericht op olie en gas gerelateerde ladingstromen en een beperkt volume via de binnenvaart. De haven werkt samen met andere havens in de regio en ook op Texel. De nieuwe publieke kade in de Kooijhaven kan binnenvaart ladingen afhandelen. Het management van deze haven ligt bij de Haven van Den Helder.
- ▶ **Schagen** – De haven van Schagen heeft met name private terminals voor de overslag van bouwmaterialen. De publieke kade wordt beperkt gebruikt. Operationeel management van deze kade ligt bij de gemeente. Volumes kunnen van zowel het zuiden als het noorden aangevoerd worden.
- ▶ **Zaanstad** – De binnenvaarthaven van Zaanstad richt zich met name op de ladingstromen over het Noordzeekanaal. De binnenvaart haven behandelt zowel containers als bulkloading. Vanaf Zaanstad kan deze lading via de weg of binnenvaart naar Noord Holland worden getransporteerd. De Haven van Amsterdam werkt samen met Zaanstad voor de ontwikkeling van de binnenvaarthaven.
- ▶ **Velsen** – De TMA terminal (in samenwerking met Delta OG) behandelt container en breakbulk stromen op een private terminal. Vanuit deze terminal kan de regio Alkmaar bediend worden over de weg voor de last mile delivery. De haven wordt beheerd door de havenautoriteiten in IJmuiden.

Indicatieve volumes waterwegen – Kop van Noord-Holland

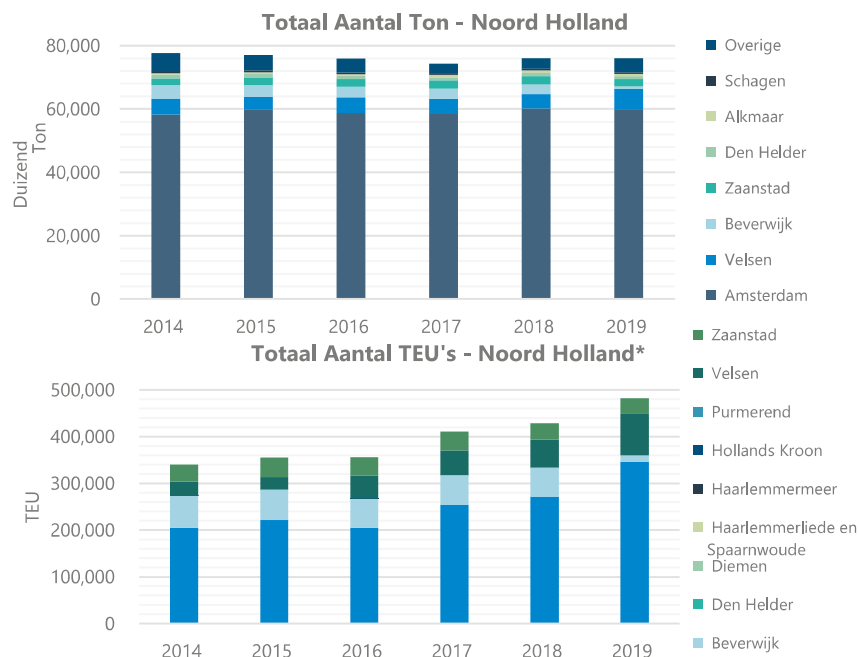
Indicatieve volumes op basis van historische jaargegevens tussen 2015 – 2016.

Binnenvaart ladingstromen Noord-Holland

De binnenvaart sector in Noord-Holland wordt gedomineerd door Amsterdam en andere terminals langs het Noordzeekanaal. Alkmaar heeft een stabiele overslag van tussen de 450-700 ktpa.

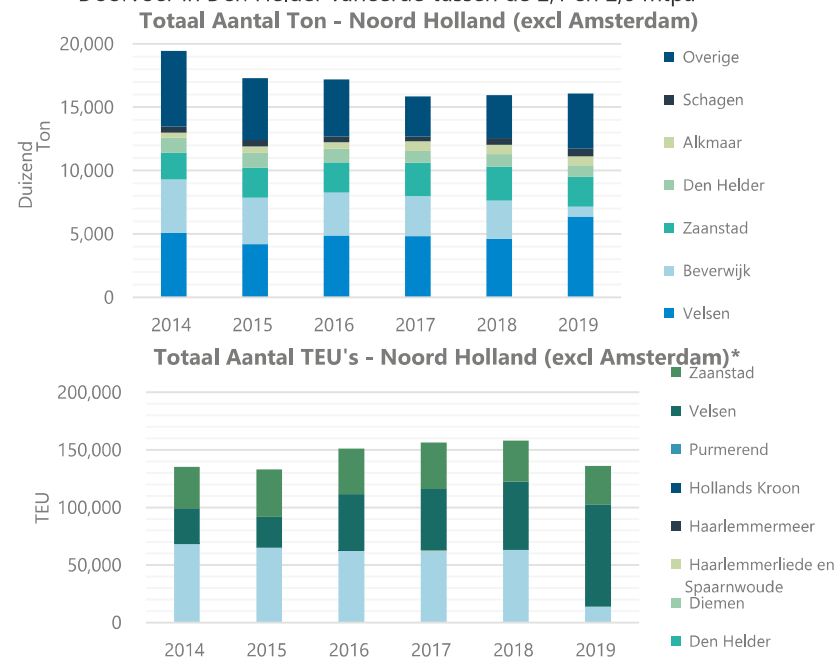
Binnenvaart volumes Noord-Holland

- Overslag volumes in de Noord-Hollandse binnenvaart havens in tonnage is sinds 2014 relatief stabiel gebleven.
- Container transport is wel sterk toegenomen in de afgelopen jaren.
- Voor beide ladingstromen is de haven van Amsterdam dominant in vergelijking met de andere binnenvaart havens.

Binnenvaart volumes Noord-Holland – excl Amsterdam

- Exclusief de overslag in Amsterdam zijn de binnenvaart volumes in de periode tot 2019 teruggelopen. Velsen en Beverwijk zagen hun gecombineerde volumes teruglopen.
- Doorvoer in Alkmaar varieerde van 450 ktpa tot 700 ktpa. Sinds 2021 worden er bij HVC ook containers vanuit Delft geladen en gelost.
- Doorvoer in Den Helder varieerde tussen de 2,1 en 2,6 mtpa

* Amsterdam is niet opgenomen in de grafieken
Bron: CBS